

Ára 1 lej

Zörgéget!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61

Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 129. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1932 november 12

Népszámlálás

készül újra Romániában. A népszámlálási hivatal főnöke felajánlotta Maniu Gyula miniszterelnöknek, tisztviselő társaival együtt ingyen hajlandó dolgozni abban a reményben, hogy a kormány később díjazni fogja őket a munkájukért. Ez az „önzetlen” ajánlat meglágyította a különben szigorú miniszterelnök szívet és beleegyezett a népszámlálás jövő évi megkezdésébe. Lehet, hogy meg is sajnálta Maniu a „szegény” hivatalnokokat, akik eddig minden célszerű és eredményes munka ellenében vették fel az állam millióit. Mert valami nagy értelme és jelentősége nincs az évenkénti népszámlálásnak, hiszen a külföldi államokban nem rendeznek népszámlálási kalákákat milliós kiadásokkal, de ha rendeznek is, a lényeges adatoknak megfelelő, szakszerű és megbízható statisztika felhasználásával. Nálunk azonban az egész népszámlálási komédia csak arra szolgál, hogy az ország kisebbség lakta területein is olyan erőltetett vagy mesterséges adatokat állíthassanak ki, amik a többségi politikai érdekek javára billentik helyre a mérleget. Az eddigi népszámlálás adatai körül mindig csak zürzavarok és ellentétek merültek fel, sőt a kisebbségi sajtó tárgyilagos megjegyzései nyomán tömeges sajtóperek keletkeztek, amelyek még most sem dőltek el végérvényesen. A népszámlálás és egyéb megbízhatatlan adatok légiói mellett megkezdett népszámlálás csak kiélezte az ország békére és kölcsönös megértésre vágyó lakosai között szított ellentéteket. Ha a népszámlálási hivatal tisztviselőinek nincs más dolguk, adójának nekik megfelelő munkát más hivatalokban, vagy építsék le őket, legyenek a saját félretett vagyonuk megszámlálói vagy számolják meg a fejükön levő hajszálakat, ha unatkoznak. De az adófizető veritékés pénzéből fedezett költségvetésbe ne illesszenek újra milliókat, amikor a népszámlálás a legkebbebb minden tizedik évben van szüksége az országnak a népesség szaporodásának statisztikai megállapítása céljából. Lehet tehát építeni a népszámlálás tervét is a többi szükségtelen állam kiadásokkal együtt.

Anglia tisztázni akarja a német katonai egyenjogúság kérdését

Tovább tart a harc Hitler és Papen között

LONDON. Sir John Simon angol külügyminiszter az alsóház tegnapi ülésén nagy külpolitikai expozét tartott, amelynek tengelyében a leszerelési kérdés állott. Ami a fegyverkezés egyenjogúságára irányuló német követelést illeti, — mondotta — mindenképpen két kérdést kell tisztázni: 1. össze kell állítani a megengedhető fegyvernemek listáját és 2. tisztázni kell a német haderők átszervezésének kérdését. Az angol kormány azért szorgalmazta a négyhatalmi konferencia összehívását, hogy tisztázni lehessen ezeket a kérdéseket és meggyőzhesse a né-

meteket arról, hogy az egyenrangúság elvének azonnali érvényesítése lehetetlen. A genfi leszerelési konferencia célja a minél nagyobbarányú leszerelés megvalósítása, idővel tehát majd automatikusan érvényesül a teljes katonai egyenjogúság elve.

PAPEN KONCENTRÁCIÓS NEMZETI KORMÁNYT AKAR ÖSSZEHOZNI

BERLIN. Papen kancellár a Hindenburg elnöknel történt kihallgatása után megkezdte az összes politikai körökkel a tárgyalást, hogy

miképpen lehetne összehozni egy erős koncentrációs nemzeti kormányt.

A tárgyalások ma veszik kezdetüket. A „Der Angriff”, a hitleristák hivatalos lapja szerint egy ilyen koncentrációs kormány csak abban az esetben alakulhat meg, ha

Hitler lenne a kancellár.

A lap szerint a nemzeti szocialisták egyetlen olyan kormányban sem vehetnének részt, amelyben nem ők vinnék a vezetés szerepét. Ezt követeli a választásokon kapott szavazatok többsége is. A jelenlegi válság megoldásának egyetlen lehetősége az, hogy

Hitler alakítson kormányt.

És ha Hitler kerül a kormány élére, ő bizonyára tud alakítani erős koncentrációs nemzeti színezetű kormányt.

HITLERÉK NEM TÁMOGATJÁK PAPEN KONCENTRÁCIÓS TERVÉT

BERLIN. Dr. Göbels, a hitleristák egyik alvezére határozottan kijelentette, hogy

a nemzeti szocialista párt semmiképpen sem hajlandó támogatni a Papen-kormányt.

Göbels szerint a nemzeti szocialista párt hajlandó együtt működni a koncentrációs kormányban, de csak abban az esetben, ha azt nem Papen alakítja.

VÉRES ÖSSZEÜTKÖZÉSEK HITLERISTÁK ÉS SZOCIALISTÁK KÖZÖTT

BERLIN. Az 1918. november 10-iki forradalom évfordulójával kapcsolatos ünnepek alkalmával a hitleristák és a szocialdemokraták között véres összeütközések és uccai harcok folytak le. A halottak száma eddig ismeretlen, több mint 20 súlyosan sebesültet kellett kórházba szállítani.

A kampóskereszt jelében

Titulescu nem „idegenkedik” a bukaresti „idegenellenes” tüntetésektől

A bukaresti sajtó a romániai magyarok szenvedéseiről

BUCURESTI. A bukaresti vasgárdisták „idegenellenes” tüntetése ügyében a belügyminisztérium tegnap a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el.

Leiratot küldtek az összes rendőrségekhez, hogy a zavargások és rombolások tettesének személyazonosságát megállapítsák, letartóztassák és az igazságügyi fórumok elé állítsák. A bukaresti sajtó a tegnapi esti zavargásokról írva, feltűnő megállapításokat tesz. A magyarellenos propaganda örye alatt a tüntető csoportok durvaságokra és tettlegességre ragadtatták magukat, ami a legjobb propaganda a határok revíziójának gondolata mellett. Van helye egy revízióellenes akciónak, de tudni kell azt is, hogy a romániai magyarság szenvedései a legnagyobb propaganda eszköz a magyar hivatalos körök szemében és nem szabad a tegnapihoz hasonló eseményekkel fegyvert adni az ellen-

fél kezébe. Érdekesnek tartja, hogy az egyik bukaresti mozi falára kampóskeresztet rajzoltak, mert a moziban magyar művész, Nagy Kató filmjét vetítették. A kampóskereszt pedig éppen Hitler és Gömbös jele, akik tudvalevőleg a trianoni és versaillesi revízió propagálói. Meg van győződve róla, hogy mihelyt Mihalache belügyminiszter egészségi állapota megengedi, azonnal erélyes kézzel fog hozzá a zavargások elfojtásához, annak ellenére, hogy egyesek szerint a vasgárdisták zavargásait szívesen látja, sőt állítólag támogatja a kormánynak egy tagja, akinek külpolitikai műveleteihez ezek az akciók háttérül szolgálhatnak.

Ez az utolsó kitétele, amely — hír szerint — Titulescu céloz, politikai körökben óriási feltűnést kelt és azt valószínűleg újra a cáfolatok légiója fogja követni.

A győzelem a holnapé!

Izzó hangulat mellett beszélt Mundrucz munkásvezér a bőripari munkások gyűlésén

Vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a szakszervezeti közgyűlés

CLUJ-KOLOZSVÁR. A bőripari munkások elkeseredése minden képzeletet felülmúl. A hetek óta tartó sztrájk, a hatósági végzatrak, majd a tömeges munkáselbocsátások s az ezt követő általános nyomor komoly megfontolásra készítette a munkásság vezetőit. A munkások vezetőiben megérlelődött az az elhatározás, hogy a munkások táborában meg kell szüntetni a széthúzás rendszerét,

s helyette egységes, komoly célkitűzésekkel kell vezetni a munkásokat, mert csak ilyenformán lehet eredményesen küzdeni a munkaadók kizsákmányoló politikájával szemben.

A bőripari munkások tegnap este izzó hangulatu gyűlést tartottak a CFR szakszervezetének Munkácsy-ucca 24. számú helyiségében Mundrucz Ferenc elnök-
léseivel.

A szakszervezeti helyiséget a munkások és munkásnők szorongásig megtöltötték. Feszült csendben, általános figyelem közepett emelkedett elsőnek szólásra Mundrucz Ferenc elnök.

— Itt állunk a szenvedésektől, éhségtől elcsigázva — de törve nem. Csupa harckészség vagyunk, csupa elszántság, amihez hozzájárul az a törhetetlen hit, hogy győzni fogunk igazságunkért, mert győznünk kell.

Megtépázott szakszervezetünket meg fogjuk szabadítani az árulóktól. Igyekezzünk közös nevezőre hozni a munkás és munkanélküli érdekeket.

A munkásbéréket olyan fokra igyekezzünk emelni, amely az elévzett munka alapján emberségesebb életet biztosít a munkások számára.

RÁDIÓ

SZOMBAT, november 12.

Bucuresti. 13: Gramofon. 18: Sibceanu zenekar, könnyű és román zene. 20: Rádiógyetem. 20.40: Gramofon. 21: Szimfónia. 21.30: Vallásos karének. 22.15: Táncczene.

Budapest. 10.15: Az állástalan zenészek szimfónikus zenekarának hangversenye. 17: A Rádióélet gyermekjátékszórója. 18: Bura Károly cigányzenekara. 19: Rádióamatőrposta. 19.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 21: A Fővárosi Operett-színház előadásának közvetítése. Majd Veres Károly cigányzenekara.

Bécs. 13.20: Holzer-zenekar. 16.20: Bruckner: Vonósötös. 17.45: Pausperli-zenekar. 21: Bitner Édes Ágoston c. operettje. 23.30: Pauscher-jazz Sternau. Viktor énekével.

— A kolozsvári róm. kath. Kolping Legényegylet ujonnan átszervezett szimfónikus zenekara a kolozsvári Külkajántói Szent József kápolna énekkarával együttesen november 19-én (szombaton) Szent Erzsébet napján este 9 órakor a kath. kör disztermében (Brassai-u. 3.) nagyszabású hangversenyt rendez. Ének- és zenekarvezető Zattler Sándor. Műsor után tánc. Belépti díj nincs. Műsor megváltása kötelező.

Sokan azt mondják, hogy a harcot elvesztettük munkaadóinkkal szemben. Ez tévedés, mert

a győzelem még egyik oldalon sem született meg. A győzelem holnap lesz,

amit nekünk kell kiharcolni.

Mundrucz elnök azután rátért arra, hogy a Dermata-gyár ígérete ellenére

nem vette vissza állásába a sztrájkoló munkások zömét.

Igen sok munkást pedig jogtalanul bocsátott el állásából.

Mundrucz elnök beszéde után több felszólalás történt, majd Mundrucz Ferenc bejelentette, hogy

a bőripari munkások közgyűlése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz

a Munkácsy-ucca 24. szám alatti szakszervezeti helyiségben.

Roosevelt hivatalbalépése előtt Londonban jön — Európa szellemét tanulmányozni

WASHINGTON. Az amerikai elnökválasztás meghozta Roosevelt és a demokraták győzelmét s ebből kifolyólag a parlament nagy bizottságait áthelyezik. Legelőször is Borah szenátor fog távozni a külügyi bizottság éléről. Minden valószínűség szerint Svan-son, a leszerelési konferencia amerikai delegátusa fog helyébe kerülni. A többi parlamenti bizottságok élén is ilyen változások lesznek és szó van arról is, hogy még március negyedike előtt felüggesztik a szesztilalmat, de a törvény életbeléptetéséhez szükséges Hoover elnök aláírása és nem lehet tudni, hogy mielőtt átadná hivatalát Rooseveltnek, hozzá járul-e a törvény módosításához.

A „New Chronicle” munkatársa felkereste Rooseveltet, az Egyesült Államok új elnökét és jövő terveiről érdeklődött. Roosevelt kijelentette, hogy

mielőtt hivatalát átvesszi, Londonba fog menni,

mivel az utóbbi időben hatalomra jutott politikai vezéreket még nem ismeri jól és velük akar közelebbi összeköttetésbe lépni.

— Az az óhajom, — mondja Roosevelt, — hogy az angol politika vezető embereivel barátságos viszonyba lépjek és

közvetlen tudomást szerezzek a modern Angliáról valamint Európa új szelleméről.

Amerikai politikai körök arról is tudnak, hogy Hoover elnök meg fogja hívni a közelebbi napokban Rooseveltet a washingtoni Fehér Házba, hogy az Egyesült Államokat érdeklő politikai kérdéseket megtárgyalják. Stimson, az Egyesült Államok külügyminisztere kérte Rooseveltet, fogadja el lemondását és minél előbb jelölje meg utódját, akit a külpolitikai kérdésekben be akar vezetni.

Vakmerő betörés a déli záróra alatt két kolozsvári üzletben

CLUJ-KOLOZSVÁR. Két vakmerő betörés történt tegnap a déli záróra ideje alatt Kolozsváron.

Ismeretlen tettes álkulcs segítségével behatolt a Wesselényi Miklós-uccában levő Kerekes-féle üvegkereskedésbe, ahol

feltörte a vaskasszát s onnan 3500 lej készpénzt lopott el.

Ugyancsak tegnap délből betörők jártak a Deák Ferenc-uccában levő Fehér írógépkereskedő cégnél is, ahonnan a betörők 12 ezer lej készpénzzel távoztak. Itt is álkulccsal nyitották ki a betörők az üzlet ajtaját

s anélkül, hogy munkájukban bárki megzavarta volna őket, távoztak az üzletből.

Mindkét betörést a délutáni nyitáskor fedezték fel.

Az utóbbi időben már több hasonló betörés történt Kolozsváron

APRÓHIRDETÉSEK

SAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

VENGÉDLŐI konyha vezetéséhez érto házaspár megélhetést nyújt. Cím a kiadóban.

BÉRBEVENNÉK egy jókarban levő cimbalmot. Később esetleg még is von-ném. Cím a kiadóban.

KERESEK valakit. Mindegy, hogy asszony vagy leány, csak csinos legyen és fiatal. Hivatalnok vagyok, de szeretem a szabadságot, a szerelmet és a művészetet. Tehetségesnek és ügyes fiúnak tartanak. Leveleket „Nem szégyen a szerelem” jeligével a kiadó továbbít.

MEGISMERKEDNE 45 éves, jómegjelenésű magas férfi olyan anyagilag független nemes gondolkodású csakis intelligens urinóval, aki szabad estétit kelle-mesen szeretné eltölteni. Házasság nincs kizárva. Leveleket „Fenkölt lélek” jeligére a kiadóhivatala továbbít.

ELADÓK esetleg bármilyen másfaj-tával elcserélhetők vörös izlandi ide-i fiatal faj kakasok és valódi hokyo-ombel angol faj macák. Szappan-ucca 2. szám.

FIATAL 20-25 év körüli művelt asszony barátságát keresem, aki szívesen lenne jó barátja egy 21 éves magas fiatalembernek. Azt mondják, hogy jóvágású fiu vagyok, tehát jogom van egy szép asszonyhoz. Leveleket „mozibolond” jeligével a kiadó továbbít.

ELADÓ 2 szoba, konyha és mellék-helyiségből álló házastelek 160.000 lejért. Str. Salmilor No 22.

JÓMEGJELENÉSŰ urak és hölgyek könnyű akvizíciós munkára felvétet-nek. Cím a kiadóban.

s éppen ezért a rendőrség erőteljes nyomozást vezetett be, mert az a gyanu, hogy a tegnapi két betörés tettesének a kézrekerítésével a hasonló módon elkövetett betörések tettese is kézre kerül.

Mussolini és Gömbös tovább tanácskoznak

RÓMA. Tegnap este hét órakor Mussolini a római magyar követ-ségre ment s itt egyenesen a kö-vetségi nagyterembe vezették, ahol Gömbös Gyula magyar miniszter-elnök Hory András követ és bu-dapesti kisérlete társaságában fo-gadta az olasz miniszterelnököt, aki Suvich külügyi államtitkár tár-saságában érkezett a követségre. Ezt megelőzően Gömbös vissza-adta Suvich államtitkárnak láto-gatását és átadta neki Horthy Miklós kitüntetését, az I. osztályu magyar érdemkeresztet.

Mussolini és Gömbös visszavo-nultak a szomszédos tanácskozó szobába, ahol folytatták

a magyar-olasz gazdasági és politikai kapcsolatokról meg-kezdett tanácskozásokat.

Közel félóra hosszat tartott a Duce látogatása a magyar követ-ségen. Este 9 órakor az Excelsior-ban Mussolini díszes estebédet adott Gömbös Gyula magyar mi-niszterelnök tiszteletére.

SZINHÁZ és MOZI

Vasárnap délelőtt: Kadétkisasszony. Vasárnap délelőtt 11-kor 10 és 20 lejes helyárrakkal matinét tart a Szinkör Mozgó a nagyszerű Kadétkisasszonyból.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap délután: A denevér. Hétfő: Szimfónikus hangverseny és Scheherazade (ballet premier).

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Szombaton és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: Kadétkisasszony. (Liebes-kommando.) Minden idők legna-gyobb filmoperettje. Gustav Fröhlich, Dolly Haas, Halmay Tibor. Rendezte: Bolváry. Írta: Roda-Roda. Zenéjét szerezte: Robert Stolz.

Vasárnap d. e. 11-kor: Kadétkisasszony (Matinéelőadás 10 és 20 lejes hely-árrakkal.) Minden idők legnagyobb filmoperettje. Gustav Fröhlich, Dolly Haas, Halmay Tibor. Ren-dezte: Bolváry. Zene: Robert Stolz.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Előadások kezdete 3, 6, 9 órakor. Strogoff Mihály, orosz filmdráma. Verne Gyula regényén, 13 felvonás-ban. Főszereplő: Ivan Mosjoukin. Helyárak 10, 15, 20 lej.

CARMEN MOZGÓ MŰSORA:

Ma szombaton 3, 5, 7 és 9 óra-kor: Boldog szívek. Németül beszélő nagy slager premier. Abraham Pál világhírű magyar zeneszerző legbensőbb filmoperettje. Snieder Magdával, Bánszky Rózsával, George Alexanderrel és Hermann Thiemiggel a főszerepekben. West-tern Electric csoda beszélgépen. Szombaton és vasárnap délután a 3 órai előadáson minden jegy kivétel nélkül 10 lej.

ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor a Trojka. Mélyen megható orosz dráma. Fő-szerepben Olga Tschichowa és Hans Adalbert von Schlettow. Mű-sor előtt a legújabb Fox Híradó.

HIREK

Sült tök

Széchenyi-tér, üvös, ködös, lármától hangos hétköznapi délelőtt. Véges-végig egyenes sorban hatalmas kosarak mögött hárászkezdőbe burkolt, vegyeskoru elárusító asszonyok. Zöldséget, gyümölcsöt, tejet, turót, hecserlit, virágot, elsárgult őszi lombot, fagyöngyöt és különböző színű paprikát árulnak. Ezerszínű pamutharinyában bólogat a piros-pozsgás falusi asszony. Nem veszi észre, milyen nagyszerűen illik ez a sokszínű, tarka harisnya a portékájához.

De mit látok? Sült tök!

Ez a sült „döblec” kissé sápadt és halovány. Sápadt, mint azok a di-dergő, beteg, inábaszakadt, istenadta emberek, akik éhségtől reszkette sietnek az ócskapiac felé...

Ez a „döblec” lágy és kásás. Városi. Ó, azok az aranyárga falusi „döblecek!” Az a „döblec”, amit otthon dércsipes után, forró kemence szájában sütögetnek. Ez a „döblec” dércsipe, fagyott héju, fényes felületű, olyan érzékeny, kristályos burkolat, mint karácsony előtt a patak... És aztán hódító annak a teteje, amint kikivánczol az alóla érzékeny testének a vörössége, az a kábitó, az a bódító vörösszín...

Valamikor ilyen sült tököket árultak a falusi asszonyok a kollégiumok udvarán egy krajcárért. Egy krajcár volt egy karély. Még a héját is meg lehetett enni. És a héja, az olyan tiszta volt, mint a ház vadonatúj teteje.

Éles bizsergést éreztem inyemben.

Kimondhatatlanul kívántam ezt a falusi „döblecet.” Nehány perce szemezek már vele. A sült „döblec” is velem. De azért nem veszem meg. Nem...

Nem lesz ez olyan édes, jóízű, mint az emlék.

Tovább megyek.

— **Nagy arányokban nő a Francia Bank aranyállománya.** A Francia Bank aranyállománya 83 milliárd magasságot ért el. November végén a gyarapodás 127 millió frank volt, ami elsősorban a londoni piacon történt aranyvásárlásokra vezethető vissza. A francia bankjegyek aranyfedezete ezen a héten 76.78 százalékról 77.38 százalékra emelkedett, ami rekordot jelent a Francia Bank fennállása óta.

— **Két perces gyászszünetet tartottak Angliában a világháború befejezésének tíz éves alkalmából.** Angliában tegnap 2 percre minden munka megállt. Felfüggesztették az üléseket, az iskolákban a tanítást, hogy a világháború 10 éves befejezését megünnepeljék. Londonban egy fiatalembert, aki a Hyde-téren az ünnepség alatt szájából a cigarettát nem vette ki, a tömeg megvert és majdnem meglinevelte.

— **Történelmi idő előtti születésű óriásfókat fogtak a Földközi tengeren.** A velencei egyetem természettudomány fakultásának zoológiai tanárai befejezték annak az ismeretlen fajú állatnak a vizsgálatát, amelyet a múlt napokban a velencei halászok fogtak. A tudósok megállapodtak abban, hogy ez az állat egy óriási fóka a „monahos” fajhoz tartozik és több ezer éve él a Földközi tenger vizében. Tehát az állat születése még a történelem előtti korba nyúlik vissza.

— **Rombadöntött egy várost a nyugatindiai orkán.** Nyugatindiat és Kubát óránként 200 mérföld sebességű orkán seprte végig, mely Nuevitas várost teljesen rombadöntötte. A vihar az Egyesült Államok nyugati partvidékeit is érintette. Eddig 25 halottat jelentettek. Mexikói hírek szerint 300 halottat említenek. A kár sok millió dollár.

— **A francia közalkalmazottak tiltakoznak a fizetéscsökkentés ellen.** A francia közalkalmazottak országos szervezete nagygyűlést tartott, amelyen élesen tiltakoztak a tervbevetett fizetéscsökkentés ellen. Továbbá hangoztatták, hogy a végsőkéig kitartanak jogaik mellett és szükség esetén cselekvéshez is fognak folyamodni. A gyűlés után mintegy 1200 főnyi résztvevő tüntetőfelvonulást rendezett Lyon uccáin.

— **Sulyos kommunista zavargások Izland fővárosában.** Izland fővárosában, Reikjavikban tegnap délelőtt a városházán sulyos zavargás történt. A városi képviselőtestületben bércsökkentéseket határoztak el. A kommunisták, akik mindenáron megakarták akadályozni a bércsökkentést, különböző tárgyakkal felfegyverezve az ülésterembe hatoltak és az ellenesegülő rendőröket megtámadták. Szabályszerű verekedés kezdődött, amelynek során mindkét részen sebesülések történtek. Az uccán a harc tovább folytatódott. 28 rendőr a verekedésnél megsebesült.

— **Gummi műszivekkel kísérletezik két szovjet-orvos.** Két orosz orvos, Terebinski és Borubenenko műszivekkel folytatnak kísérleteket. Egyelőre kutyákon kísérleteznek. A kísérleteknél alapvető probléma az, hogy megmentsék azoknak az élőlényeknek az életét, amelyeknek szíve külső erőszak hatására megsérült. A két orvos gummiszövet alkalmaz, amely pontosan elvégzi a szív munkáját. Az eddigi kísérletek eredményeket mutatnak. Különleges kémiai anyagot is sikerült találni arra a célra, hogy megakadályozzák a gummiszívben a vér megalvadását.

— **Ujabb két hajóalós áldozata van a genfi sortűznek.** A genfi véres tüntetések áldozatai közül kettő újabban meghalt. A munkásságot komolyan figyelmeztették, hogy kerüljön mindenféle csoportosulást és rendzavarást, mert a katonaság parancsot kapott, hogy azonnal használja fegyverét és újabb sortűzzel vessen véget a zavargásoknak.

— **Zalogcédulacsálók százezer pengőt harácsolnak össze és megszöktek.** Verbőczy Frigyes 36 éves és Madarász János 38 éves bankigazgató Budapestén Értékjegyforgalmi Vállalat címen vállalatot alapítottak, amely különösen zálogcédulák értékesítésével foglalkozott. Hirdetések útján szerezték a klienseket, akik zálogcédulájukat kisebb kölcsön fejében a vállalatoknál újból elzálogosították. Az elzálogosított tárgyat azonnal kiváltották, nagy haszonnal eladták, azután megszöktek. A zálogcédula manipulációkkal és az óvadékok elköltésével a feljelentők szerint körülbelül százezer pengő kárt okoztak. A rendőrség mindkettőjük ellen körözőlevelet adott ki.

— **A kolozsvári Róm. Kath. Kolping Legényegyletben** (Brassai u. 3.) november 14-én hétfőn és 16-án szerdán este 9 órakor dr. Baráth Béla az ismert nevű híres szociológus teológiai tanár tart előadásokat korszerű aktuális szociális problémákról. Ugyancsak ő tart előadást november 15-én este az egyetemi ifjuságnak a Szent József intézetben.

— **Diszdoktor lett egy hetvenkétéves néger rabszolga.** Az angol Tudományos Akadémia nemrégiben tagjává választotta és a londoni egyetem diszdoktorává avatta dr. George Washington Carvert, a hetvenkétéves néger tudóst. Carver 1860-ban az amerikai Missouriban született. Mint rabszolgák gyermeke, nem is ismerte szüleit és a gazdája egy ló ellenében cserélte el egy másik néger farmerrel, aki felismerte a fiu tehetségét, taníttatta. Carver a rabszolgák felszabadítása után egyetemi tanulmányokat végzett és mint vegyész világhírré tett szert.

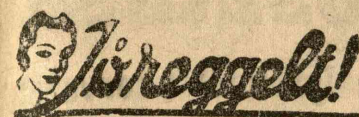
— **Tekéző sport.** Marosvásárhelyen a CFR pályán a CFR 33 és az ottani Törekvés játszottak barátságos mérkőzést 14 ember 4 menetű játékban és azt a Törekvés nyerte 241—208 arányban. — Kolozsváron Oituz és Stop 12 csapatok játszottak barátságos mérkőzést és azt 11 játékosu csapattal az Oituz nyerte meg 139—122 arányban. — Vasárnap a Budai-féle pályán Gépész-ucca 4. sz. alatt a versenyekre külön átalakított 400 néző férőhellyel ellátott teremben a Turul kettős barátságos mérkőzést tart. Délután 4 órakor a Bhém és utána a Hargitta csapatával. Nagy érdeklődés előzi meg a Turul erőpróbáját és tekintettel arra, hogy a pálya oldalán végig látható a verseny menete, sokan fogják azt végig élvezni. — November 15-én kedden a Remény csapata a saját estélyén fogadja a Sport és a Rápid csapatokat. Szintén érdekes lesz a kettős mérkőzés.

— **Színház, ahova csak nők léphetnek be.** Párisban a Champs Elyséesen Magda Contino igazgatása mellett különös színház nyílik meg: a nők számára. Ebbe a színházba kizárólag csak nőket engednek be és a színészek, a zenekar tagjai is csupán nők lehetnek, sőt a szolgazemélyzetet is kizárólag nőkből állítják össze. A hősszerelmest azonban egyelőre még férfi alakítja.

— **Jó üzlet a szeszmonopólium.** Most hozták nyilvánosságra Bukarestben a szeszmonopólium fennállásának adatait. A kimutatás az állami szeszjövedelmek fokozatos növekedéséről számol be. A szeszmonopólium első három hónapi működése teljes mértékben bevaltott a hozzáfűzött reményeket és az eddigi kalkuláció szerint mintegy 800 millió-egymilliárd lesz az állam szeszjövedelmének évi inkasszója.

— **Diák-bojkott a szegedi mozik ellen.** A szegedi egyetem hallgatói elhatározták, hogy bojkottálják a szegedi mozgóképszínházakat, mert azok semmiféle kedvezményt sem hajlandók adni az egyetemi ifjuságnak, holott más egyetemi városokban a mozgóképszínházak 40—60 százalékos kedvezményt nyújtanak.

Naptár November 12. Szombat. Róm. kath. Márton p. Prot. Jonas. P. Ioan Mil. Izr. 12 Markh. S. L.

Kenyérkérdés.

— A mostani kenyérbe a pékek igen sok krumplit dagasztanak... Azért olyan rossz a kenyér.

— Nem, hanem azért, mert buza helyett paszulyból csinálják...

Jóslat.

Tanítóány: Tanár ur, már napok óta vizsgálja az eget, mit keres ott?

Tanár: Azt a hasadást az égen, ami most keletkezhetett, mert a német pártvezetők előtt azt jóslták, hogyha Hitler nem győz, meghasad az ég...

Zenebarát a bárban.

— Karmester ur, azt játszik, amit a vendég akar?

— Igenis, uram.

— Akkor legyen szíves, játszik rómit, míg megeszem a vacsorámat...

Holnap kezdődik

„Jóreggelt!” harmadik ingyenes sorsolási akciója

Holnap reggel veszi kezdetét a „Jóreggelt!” harmadik ingyenes nyerménysorsolása, amelyet az eddigi két sorsolásunknál is nagyobb érdeklődés előz meg. A ki-sorsolandó tárgyak összeállítása most van folyamatban, de a jelek szerint sokkal praktikusabb és értékesebb nyeremények kerülnek ki-sorsolásra, mint az eddigi sorsolásainknál. Minden olvasónk pontosan és szorgalmasan gyűjtse össze a holnapi számunkban kezdődő nyereményszelvényeket, hogy részt vehessen a sorsolásban.

— **NE FELEJTSE el, hogy a „Jóreggelt!”** holnapi száma 6 oldalon jelenik meg, ára 1 lej.

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Dr. Bűrő, Főter, Apostol, Ferenc József-ut, Demeter, Monostori-ut és Palócy, Magyar-ucca.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint a hőmérséklet lényeges változására nincs kilátás.

— **Szerencsés vakbélműtetet hajtottak végre Mihalache belgyógyminiszteren.** Tegnap reggel a bukaresti Erzsébet szanatórium-ban megoperálták Mihalache belgyógyminisztert. Mihalachenak ki-vették a vakbélét. A kitűnően sikerült operáció után Maniu miniszterelnök és Armand Calinescu belügyi alminiszter látogatást tett a belgyógyminiszternél.

— **Eltemették Bauer Rezsőt, a diszkoszvetés magyar világbajnokát.** Bauer Rezsőt, aki 1900-ban Párisban a diszkoszvetés magyar világbajnoka volt, nagyszámu közönség és a sportegyesületek képviselőinek jelenlétében helyezték örök nyugalomra.

— **Vasárnap teadélután rendez a Haggibhor.** Örömmel hozzuk a táncolnivaló ifjuság tudtára, hogy vasárnap Bigin bemutatóval egybekötött tea-délután rendez a Haggibhor megszokott intim helyiségében, a Palaceban.

Egy rejtélyes

párisi bűntett

Eredeti francia
bűnügyi regény

(92)

A hold felkelt. A tenger ezüst színben tündökölt és a fénylő tükörben, mérföldnyi távolban, mint fekete pontot különböztettem meg barátom csónakját. Ha valamely hullám el nem temeti, így fog evezni egész éjjel. És aztán? .. A láthatár szélén felhőt vettem észre, amely minden pillanatban határozottabb alakot öltött. Hajó volt. Annyit láttam, hogy Lőrinc kifeszítette vitorláját. Talán észrevette a hajót. Nem tudtam mit adtam volna, ha ennek a megrendítő jelenetnek a végét bevárhattam volna. De rohamosan közeledett a reggel és fél mérföldnél távolabb estem Lőrincetől.

Sajnálkozva távoztam.

Másnap ismét kimentem a sziklapartra.

A parton Lőrinc csónakja hevert, melyet a dagály visszahozott. Erre a látványra majdnem elájultam. Szegény társam elvesztett volna? A csónak jó állapotban volt, csak az eleség hiányzott belőle. Ez világosan bizonyította, hogy a hajó felvette Lőrincet.

Eddig szolt Nantel jegyzete.

— Most pedig én veszem felváltva a világot és elindulok. Adatom van. Atyámat fel kell találnom. Delorgnéval és anyámmal tudatni fogok mindent. Pénzem lesz.

— Jól van, — mondták. — Mindened meg-e lesz?

Sem Rajnádnak, sem pedig Leónak nem volt annyi pénze, amennyi Jánosnak elegendő lett volna az utra. Nem volt mit tenni, mint Ducondrayhoz fordulni, akit nyomban be is avattak a titokba.

— Igaza van Jánosnak, — mondta. — Ha nem volnék öreg, én is elkísérném. Magam mentem volna a száműzetési helyre s Cornevin Lőrincet már évek óta megtaláltuk volna.

Most még csak az volt hátra, hogy Cornevin engedélyt adjon fiának anélkül, hogy meg tudja célját.

Másnap a szegény anya maga kérte fiát, hogy utazzék.

János némileg lelki furdalást érzett amiatt, hogy hazudnia kell anyjának, de kényszerülve volt rá. Egyetlen vágya és célja atyjának felkutatása volt. És habár senkinek sem szolt, erősen elhatározta, ha csak lehet, nem fog hazatérni önelkülre.

Alig telt el néhány nap, a hajókolosszus Valparaisó felé vitte.

János elutazása után Rajnád és Leó szintén elutaztak Párisból. „Távozzanak nyugodtan, — írta Roberjot — ha valami olyan történne, mely szükségessé tenné jelenlétüket, tudósítani fogom.

Leó Madridba utazott, ahol a spanyol vasutnál fogadott el hivatal.

(Folytatjuk)

Jövő héten megkezdik a munkanélküli segélyek kiosztását

Az időközi bizottság elfogadta dr. Peptea tanácsos szabályrendelet-tervezetét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Hosszas, reménytelennek tetsző tárgyalások után végre döntő fordulathoz érkezett a munkanélküli segélyezés ügye. Tegnap este a városi időközi bizottság dr. Deleu Viktor időközi bizottsági elnök vezetésével ülést tartott, amelynek tárgysorozatán szerepelt a munkanélküli segélyezés kérdésének ügye is. Az időközi bizottság

a munkanélküli segélyezés ügyére kimondta a sürgősséget,

a kérdést részletesen megvitatta és olyan határozatot hozott, hogy

elfogadja a dr. Peptea György városi tanácsos által készített munkanélküli segélyezés szabályrendeletét — amelyet

már részletesen ismertettünk — s a segélyezés már a jövő hét folyamán — a segélyekre jogosultak összeírása után — meg is kezdődik.

A városi időközi időközi bizottság kétségtelenül nagy és sürgős problémát oldott meg a munkanélküli segélyezés ügyének rendezésével s ha nem is történt közmegegyezésre a döntés — mert másképp nem is lehet elgondolni, mikor a város kasszái üresek — a munkanélküliek egyelőre megelégedettek lehetnek.

Jobb megoldást találni a jelenlegi viszonyok között lehetetlen volt.

Kérdés azonban, hogy a tényleges segélyezés megkezdődik-e a

jövő hét folyamán, mert a városi időközi bizottságtól

már többször kaptunk határozatokat arra, hogy a munkanélküli segélyezés megkezdődik — szóban.

A valóságban azonban sohasem következik be. Szeretnők, ha ez uttal nem csalódnánk az időközi bizottság ígéretében.

Ugyancsak a tegnap esti tanácsülésen terjesztette az időközi bizottság elé a vízművek igazgatósága

a vízművek 1931. évi mérlegét, amelyet a tanácsosok között osztottak szét tanulmányozás végett s ennek megtörténte után nyer majd jóváhagyást.

Mindennapi kenyerünket ...

Tiznaponként összehívja a város a malmosokat, lisztkereskedőket, és pékeket a liszt- és kenyérárak egységes megállapítására

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az élelmiszcikkek árai, de különösen a gabona s ezzel kapcsolatosan a kenyérárak is napról-napra emelkednek. Hiába minden hatósági beavatkozás ármaximálás,

az árak fokozottan emelkednek.

Ezzel szemben a fizetés és a kereseti lehetőségek egyre csökkennek.

Agrárállam vagyunk s ma már ott tartunk, hogy

nálunk a legdrágább a gabona.

Ennek az okát sokféle módszerrel kutatták, keresték, de a nyitára nem tudtak reábukkanni úgy a minisztériumban, mint már hatóságoknál.

Dr. Deleu Viktor időközi bizottsági elnök az első, aki megérti a

közönség panaszát és siet megoldást találni

az árak rohamos emelkedésének megállítására.

Dr. Deleu Victor ugyanis úgy határozott, hogy

minden tíz napon értekezletre hívja össze az érdekelt malmtulajdonosokat, lisztkereskedőket és pékeket

a további teendők megbeszélésére. Mert dr. Deleu is belátja, hogy

a lakosság nem képes viselni újabb terheket.

Gyökéres reformra van szükség, amely megszüntetné a gabonaárak ingadozását.

A tiznaponként összehívó ankéteken fogják azután szabályozni és megállapítani a liszt- és kenyérárakat.

Favilla, fakanál, fatányér és egy sereg éhes meztelen gyermek a külmonostori viskókban

CLUJ-KOLOZSVÁR. Még ennyire sohasem mutogatta magát a szörnyű nyomor, mint napjainkban. Minden ucca-sarkon segítségért esdeklő karok merednek a járókelők felé ... És naponta halljuk, hogy elbukott egy ember az uccán, mert nem bírta tovább az éhezést.

A Külmonostor-uccai „kanalas” cigányoknak nincs egyéb foglalkozásuk, mint az, hogy szerszá-

maikkal tojásdad homorulatot vájnak egy erre a célra kikészített fába ... Ez a fakanál ... Ugyanigy elkészül a fatányér és a favilla is. De az elkészített eszközöket hiába dobálják a piacra, mert könnyezve nevet rajtuk a gazdasszony: Könnyezik, mert két leje sincs fakanálra és nevet, mert végeredményben akkor szép és érdekes a szegénység, ha semmi sincsen ...

Folyik a lázas munka a „fakanalas” viskókban. Rengeteg készlet van már raktáron, csak éppen az étel hiányzik. Csak éppen nincs ruha a gyermekeknek, akik a tél küszöbén is pucéron szaladnak ki játszózni. Nem jut eszükbe, hogy másképpen is lehetne, mert ők így szokták meg, de nem akadályozza meg senki sem ezt az életveszélyes játékot ... Pedig Európában élünk, sőt „kincses” Kolozsváron, ahol az emberek szíve megesik a nyomorgókon ...

Aranyat és mindennemű ékszertárgyat legmagasabb **Orlow** ékszerüzlet, Főáron vesz postával szembe.

Összeroncsolta a fűrészgép egy téglagyári munkás kezét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Véres baleset történt tegnap a kardosfalvi téglagyárban. Nagy József 22 éves gépész a fűrészgépnél dolgozott, amikor vigyázatlanság következtében a fűrész levágta jobb kezének két ujját és karját több helyen összeroncsolta. A baleset áldozatát egyik munkástársa sebészeti klinikára, ahol az orvosok azonnali műtétet akartak végeztetni rajta. Csak hogy Nagy József félt az orvosi műtétől és nem engedte, hogy megoperálják, hanem felugrott a műtőasztalról és hazament. Tegnap aztán feidagadt karral borzalmas kínok között hozták újból az áldozatot a sebészetre, ahol most már megoperálták a félénk Nagy Józsefet.

Feltámadt a régi Kolozsvár bohémtyarája! **OPERA** vendéglőt ANDREI Miklós, az Amerika volt főplncére megnyitotta. — A konyhát vezeti: **MAJOROSI REZSŐ** NE OLCSÓ ÁRAK! ♦ AZUGA SÖR

Tiszta való!

Nem ámitás!

CZINK-nél

készül — legszebb festés és tisztítás!

Szerkesztésért és kiadásért felel: Mayer Antal.

Nyomatott MAYER könyvnyomdájában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefon 61.